

Urząd Miejski w Łomiankach

<https://www.lomianki.pl/pl/aktualnosci/231,19-wrzesnia-1939.html>
19.05.2024, 07:12

19 września 1939

"Pamięci 105 Ułanów Jazłowieckich, którzy w zwycięskiej szarży 19 IX 1939 pod Wólką Węglową ofiarą krwi opłacili miłość ojczyzny i honor pułku".

Dziś mija dokładnie 72. rocznica zwycięskiej szarży kawaleryjskiej, która miała miejsce 19 września 1939 roku pomiędzy Wólką Węglową a Dąbrową Leśną.

"Pamięci 105 Ułanów Jazłowieckich, którzy w zwycięskiej szarży 19 IX 1939 pod Wólką Węglową ofiarą krwi opłacili miłość ojczyzny i honor pułku"

W dniach 9-20 września 1939 r. rozegrała się nad rzeką Bzurą największa bitwa kampanii wrześniowej. Polskie wojska Armii "Poznań" gen. Tadeusza Kutrzeby i Armii "Pomorze" gen. Władysława Bortnowskiego starły się z oddziałami niemieckimi. Po początkowych dużych sukcesach strony polskiej, wojska niemieckie rozpoczęły kontrnatarcie, w wyniku którego większość sił polskich została okrążona i rozbita. Część oddziałów polskich - w nocy z 14 na 15 września - udało się przekroczyć Bzurę pod Brochowem, przechodząc do Puszczy Kampinoskiej. Ich celem było przedarcie się do oblężonej Warszawy. Droga przez las była bardzo ciężka, wolno poruszające się piaszczystymi drogami wojska napotykały liczne umocnione pozycje wroga, były dziesiątkowane przez niemieckie czołgi i samoloty. 19 września dotarto do Lasek. Zakład był już obsadzony przez Niemców.

Dowódca 14. Pułku Ułanów Jazłowieckich, płk Edward Godlewski podjął decyzję o skróceniu drogi do Warszawy i postanowił skręcić na południe do Mościsk. Razem z nim tę trasę obrała także mała część 9. Pułku Ułanów Małopolskich. Niespodzianie oba pułki natknęły się w Wólce Węglowej na Niemców, lecz płk E. Godlewski nie zmienił decyzji, tylko dał znak do szarży. Ułanów do brawurowego ataku poprowadził dowódca 3. szwadronu 14. Pułku Ułanów Jazłowieckich, por. Michał Walicki. Dzięki zaskoczeniu Niemców podczas odpoczynku i odwadze polskich żołnierzy pozycje wroga zostały przełamane. Niestety nie rozpoznano, że w Mościskach, na skraju wsi, ustawione jest gniazdo niemieckich karabinów maszynowych i stoją czołgi, które zasypały szarżujących seriami pocisków. W rezultacie, mimo ciężkich strat, natarcie powiodło się; oba pułki przebiły się do Warszawy.

105 poległych żołnierzy 14. Pułku Ułanów Jazłowieckich pochowanych zostało na cmentarzu w Kiełpinie, we wspólnej kwaterze z 2,5 tys. żołnierzami Armii "Pomorze" i Armii "Poznań" poległych w bitwie pod Łomiankami.

W 72. rocznicę zwycięskiej szarży Burmistrz Łomianek, Tomasz Dąbrowski oraz zastępca Burmistrza, Piotr Rusiecki zapalili znicze pod pomnikiem upamiętniającym wyczyn Ułanów Jazłowieckich z 14. Pułku

Więcej o Bitwie pod Łomiankami na http://pl.wikipedia.org/wiki/szarża_pod_Wólką_Węglową